

Utsikt

temanummer hållbarhet

Bilaga till HeidelbergCement Northern Europes
hållbarhetsredovisning 2008-2009

Vi arbetar för miljön

Fabrikschefen har ordet

För oss på Cementa i Degerhamn är det viktigt att ha en god dialog med dem som påverkas och har intresse av vår verksamhet. Det här specialnumret av vårt informationsblad Utsikt utgör en del i det arbetet och beskriver vårt arbete med hållbarhetsfrågor och de investeringar som vi gjort under 2008 och 2009 för att ta ett större ansvar för miljö och samhälle.

En stor utmaning för cementindustrin under de närmaste åren är att fortsätta minska vår energianvändning och framför allt att minska utsläpp av koldioxid från fossila icke förnybara bränslen. Under 2009 började vi installationen av en ny anläggning för fasta alternativa bränslen som ger oss möjlighet att använda nya bränslen som till stor del är biobaserade. Den nya anläggningen kommer att vara fullt utbyggd 2011 och bidra till en minskning av våra koldioxidutsläpp. Därigenom stärks vår konkurrenskraft, både som fabrik och för byggmaterialet betong.

Under de senaste tre åren har vi också genomfört ett antal andra investeringar i modern utrustning för att minska vår energi-

användning och våra utsläpp av bland annat kväveoxider och damm. Under våren och hösten 2009 ökade dock antalet klagomål från kringboende, främst på grund av damning i samband med lagring och lossning av material utomhus. Efter att ha genomfört en rad åtgärder samt infört nya instruktioner är nu antalet störningar åter igen på en låg nivå. För oss är det inte acceptabelt att våra grannar känner sig störda av vår verksamhet och arbetet drivs även fortsättningsvis på ett sådant sätt att kringboende ska känna att vi är ett företag som tar ansvar för våra aktiviteter.

För att beskriva vad Degerhamnfabriken gör inom hållbarhetsområdet har det här specialnumret av Utsikt tagits fram. Det är en bilaga

till HeidelbergCement Northern Europes övergripande hållbarhetsredovisning, där du kan läsa mer om vårt arbete vid övriga cementfabriker och inom de andra verksamhetsområdena.

Vi uppskattar en nära dialog med kringboende och andra intressenter och är alltid öppna för synpunkter på vår verksamhet, så hör gärna av dig till oss.

Thomas Lind, fabrikschef

Vad gör Degerhamnfabriken för miljön?

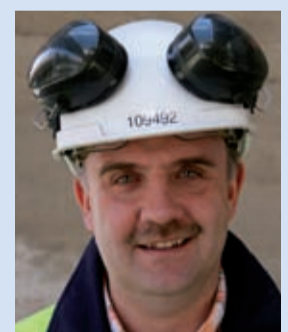
Linda Karlsson, kemist

Degerhamnfabriken arbetar ständigt med miljöförbättringar och vi strävar efter att minska våra koldioxidutsläpp. Till exempel arbetar vi för att minska andelen klinker i cementen och vi har också investerat i en ny anläggning som innebär att vi kan öka andelen fasta alternativa bränslen.

Johan Andersson, projektledare

Fabriken arbetar aktivt med bullerdämpning, både på fabriksområdet och utanför. Vi investerar också i ett nytt filter för att minska damning från fabriken, och vi medverkar i ett program för energieffektivisering.

Roger Petersson, processtekniker

Under 2009 har vi effektiviserat tillverkningsprocessen vilket medfört att vi kunnat återföra cementungsstoff (CKD), som tidigare tagits ut ur processen och betraktats som avfall, till produktionen. På så sätt har vi, med samma mängd råmaterial, kunnat öka klinkerproduktionen och samtidigt lagt runt 9 000 ton mindre material på deponi.

Verka för hållbart byggande

Vi levererar byggmaterial som bidrar positivt till samhället och miljön genom hela livscykeln.

Betong är vår tids mest använda och mångsidiga byggnadsmaterial, och som betongens sammanhållande kraft har cement en nyckelroll i byggandet av ett hållbart samhälle. När cement blandas med grus, sten och vatten får vi betong.

Betong är vårt mest använda och allsidiga byggnadsmaterial, för såväl bostäder som vägar, tunnlar och dammar. Byggnadsverk av betong har lång livslängd, kräver begränsat underhåll och går att återanvända till hundra procent. Dessutom är byggnader av betong energieffek-

tiva, och fungerar som en värmebuffert som absorberar värme från solen på dagen för att sedan långsamt frigöra värmen på natten. Resultatet blir en stabilare inomhustemperatur och minskad energiförbrukning.

Produktionen av cement är energikrävande men sett till hela livscykeln är byggnadsmaterialet betong, trots den energikrävande produktionen, ett bra val ur miljösynpunkt. Med livscykel menar man produktens hela livstid – från utvinning av råvaror, till produktion, användning och sedan återvinning. Tillverkningen av materialet till en byggnad står endast för en liten del av byggnadens totala miljöbelastning, och cirka 90 procent av miljöpåverkan härrör från uppvärmning, kylning och belysning. Att använda ett material som har god värmekapacitet, som betong har, är alltså bra ur ett livscykelperspektiv.

TiOmix – för renare luft

Inom Cementa satsar vi på forskning och utveckling. Det har bland annat resulterat i TiOmix – ett betongtillsatsmaterial som reducerar luftföroreningar. Genom en process kallad fotokatalys, bryter betong med TiOmix ner kväveoxider och organiska föreningar till ofarliga föreningar som vatten, salter eller koldioxid. Vanligt dagsljus räcker för att sätta igång den fotokatalytiska effekten. Att blanda TiOmix i betongens yttersta skikt kan bidra till att minska risken för luftvägsinfektioner i våra städer.

Kajpromenaden Gamletull i Halmstad.

Begränsa klimatpåverkan

Vi minskar nettoutsläppen av växthusgaser och finner lösningar för att hantera klimatpåverkan.

Att minska användningen och beroendet av fossila bränslen och ersätta dessa med alternativ är en av 2000-talets stora utmaningar. Även om våra produkter har fördelar ur ett livscykelperspektiv medför själva produktionen av cement stora koldioxidutsläpp. Vi arbetar därför aktivt för att minska dessa utsläpp och användningen av fossila bränslen.

Cementproduktion ger upphov till stora mängder koldioxidutsläpp. Det är främst produktionen av mellanprodukten klinker som orsakar utsläpp, dels genom den kemiska reaktion som sker när kalksten hetas upp och dels genom den energi som krävs för själva upphettningen. Cementfabrikerna inom HeidelbergCement Northern Europe har satt upp mål om att till år 2012 minska våra specifika koldioxidutsläpp per ton cement med 23 procent och per ton klinker med 15 procent jämfört med 1990. Fram till 2008 var motsvarande minskning för Degerhamnfabriken sex procent respektive fem procent. Vi hoppas kunna nå målen genom att minska energianvändningen, öka andelen biobaserat bränsle samt minska andelen klinker i cementen från 95 procent till 91 procent.

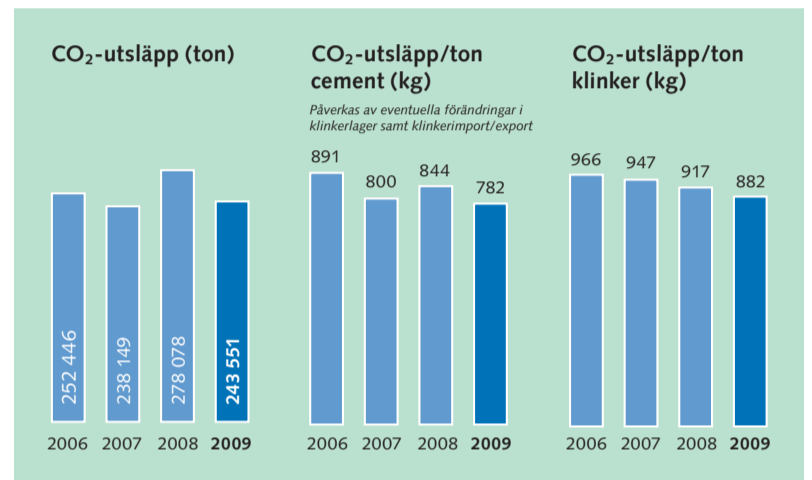
Energiledningssystem för sänkt energianvändning

Cementa AB, och därigenom även

Degerhamnfabriken, är certifierat i energiledning. Det innebär att vi arbetar systematiskt för att sänka vår energianvändning, till exempel genom ständiga förbättringar i befintlig utrustning och noggrann planering vid inköp av ny utrustning.

Under 2009 har vi optimerat inställningar på till exempel fläktar och annan utrustning, vilket beräknas ge en årlig besparing på 235 MWh, förklarar Urban Kristoffersen, kvalitets- och processutvecklare på Cementa i Degerhamn. En annan åtgärd är att vi numera använder ugnsgaser i stället för eldningsolja för att torka råmjöl och kol.

Vi har ersatt gamla lastbilar med nya som är effektivare och kan ta mer last. På så sätt kan vi ersätta fyra gamla lastbilar med tre nya och därmed spara bränsle, fortsätter Urban Kristoffersen.

Utnyttja restmaterial som resurs

Vi minimerar användningen av naturresurser och bidrar till hållbar avfallshantering.

Det är inte länge sedan avfallet i samhället lämnades på soptippen och sopberget växte för varje dag. Idag försöker man istället återanvända eller återvinna så mycket som möjligt. Vi använder avfall som bränsle eller råmaterial och minskar därmed avfallsmängderna i samhället.

Cementugnar arbetar vid hög och stabil temperatur – upp till 1 400 °C – och har dessutom lång processtid. De lämpar sig därför mycket bra för energiåtervinning ur avfallsprodukter. Därtill binds askan i klinkern – mellanprodukten – och minskar därmed mängden avfall som uppkommer. Cementindustrin bidrar på detta sätt till att minska avfallsmängderna till deponi och får samtidigt ett användbart bränsle.

– Vi har ökat användningen av al-

ternativa bränslen med ungefär sex procent mellan åren 2008 och 2009, berättar Staffan Johnson, tillförordnad miljöchef på Cementa i Degerhamn. Vi investerar runt 25 miljoner kronor i en anläggning för hantering av fasta alternativa bränslen, såsom papper, trä och plast. Utrustningen är tekniskt avancerad och skräddarsydd för Degerhamn. Första etappen av anläggningen tas i drift 2010 och steg två beräknas vara klart under

2011. På sikt arbetar vi med att få till en regional lösning där utsorterat brännbart hushållsavfall inom Kalmarregionen skickas hit för att användas som energikälla, fortsätter Staffan Johnson. Genom det minskar vi användandet av fossila bränslen samtidigt som avfallsmängderna i samhället som läggs på deponi eller transporteras längre sträckor minskar. Från andra fabriker finns dock erfarenheten att vissa bränslen kan ge upphov till störande lukt. Detta är inte något vi förutser vad gäller bränslena som ska användas i Degerhamn. Vi har emellertid en beredskap för att i så fall åtgärda sådana problem.

Försök med alternativa råmaterial

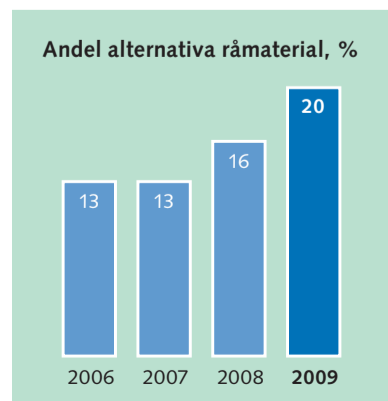
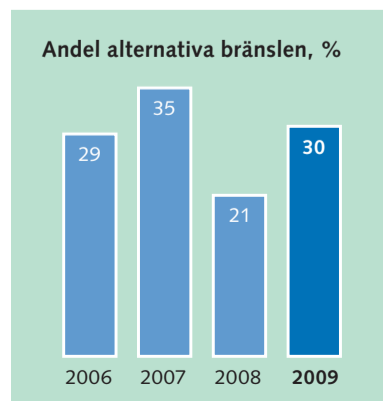
Vi arbetar kontinuerligt med att försöka hitta alternativa råmaterial, både genom forskning och genom att titta på vilka material andra cementfabriker testat. De material vi till viss del vill byta ut är sand, bauxit och naturgips. Vi ersätter redan i dag konventionella järnbärande fullt ut med slagg – en restprodukt från järn- och stålindustrin.

– Under 2009 bytte vi ut bauxit till ALOX – en alternativ aluminiumbärande – för att minska användningen av naturresurser, berättar Urban Kristoffersen, kvalitets- och processutvecklare. Det är även ett kostnadsmissigt fördelaktigt alternativ för oss.

Vidare har vi en målsättning att minska mängden cementugnsstoff (CKD) som deponeras. Sedan 2007 har vi återfört CKD till produktionsprocessen för att minska avfallsmängderna, och under 2009 ökade återföringen med cirka 9 000 ton. Detta betydde en minskning av mängden CKD som lades på deponi med 70 procent jämfört med 2008.

Det nyinstallerade bränslesystemet för fasta alternativa bränslen.

Stensjön är en efterbehandlad del av det gamla brottet och kommer att upprustas ytterligare under 2010.

Främja biologisk mångfald

Vi vill vara ledande på att främja utvecklingen av biologisk mångfald i anslutning till berg- och grustäkter.

Sverige har undertecknat ett internationellt avtal, en konvention om biologisk mångfald, som förbinder oss att värda vår biologiska mångfald och använda den på ett uthålligt sätt. Vi på Cementa bidrar till detta genom att tidigt i processen planera för efterbehandling av våra täkter.

Brytning av kalk har en betydande inverkan på den lokala miljön. Företag som bedriver täktverksamhet är därför oftast skyldiga att återställa eller efterbehandla täkten när verksamheten upphör på platsen. De mindre täkterna återgår vanligen till att bli skog eller betesmark. De större täkterna är mer svåråtkädda. Djupa kalkbrott fylls efterhand med grundvatten och blir till insjöar där man kan plantera fisk eller kräftor.

Degerhamnfabrikens bergtäkt ligger invid Stora Alvaret som finns upptaget på UNESCO:s Världsarvslista och dessutom är ett Natura 2000-område. Naturtypen utgörs av alvarmark och täktområdet kommer därför, på fabriken initiativ, att efterbehandlas på lämpligt sätt när brytningen avslutas. Vårt tillstånd för brytning gäller fram till 2022.

Vi är medvetna om den påverkan vi

har och värnar om de värden naturen ger oss.

– Fågelinventeringar har genomförts i och kring täktområdet under början av 2000-talet och en förnyad inventering är planerad under 2010, berättar Staffan Johnson, tillförordnad miljöchef på Cementa i Degerhamn. På 1950-talet anlades stensjöar i våra avslutade täkter. Under 2010 kommer de att restaureras genom vassklippning och syresättning av vattnet. Målet är att kunna återplantera flodkräftor för fisk i sjöarna, förklarar Staffan Johnson.

Den Geologiska Trädgården – en kulturhistorisk kunskapsplats

I juni 2009 invigdes kunskapsplatsen Navet och Konstens Geologiska Trädgård i Degerhamn. Vid Navet finner man information om den lokala industrihistorien samt om Ölands geologi. Den Geologiska Trädgården är tänkt att skildra kulturhistorisk utveckling med fokus på industrihistoria och kalkstens betydelse för bygden. Den visar även hur vi i dag för traditionen med att arbeta i kalksten vidare. Stenarter har tillförts och växter med anknytning till platsen och stenen har planterats. Projektet ägs av kommunen och Cementa stödjer projektet finansiellt och genom att ställa mark till förfogande.

Minimera övrig påverkan på miljön

Vi strävar efter att vara ledande på att hantera och minimera miljöpåverkan.

Fabriken anpassas fortlöpande för största möjliga miljöhänsyn. Vi har avancerade reningsanläggningar för att minimera utsläpp till omgivningen och vi arbetar ständigt med att minska lokal miljöpåverkan som damm och buller.

Under 2008-2009 fick Degerhamn-fabriken 36 klagomål gällande damning. Lossning av klinker dammar mycket och under en period då en av våra ugnar stod stilla, var vi tvungna att beställa in klinker från våra systerfabriker. Som ett resultat ökade dam-

ningen och störningarna för dem som bor i närheten av fabriken.

– Vi har reviderat våra lossningsinstruktioner och försöker begränsa damningen med hjälp av vattenkanoner och genom att ta hänsyn till vindriktning och vindstyrka, förklarar Tommy Pettersson, personal-, hälsa och säkerhetsansvarig. Befintliga filter underhålls kontinuerligt och kontrolleras dagligen. Vi har genomfört mätningar av stofnedfall och partiklar i luft, som visade att gällande miljökvalitetsnormer följs och att halterna inte är förhöjda. Mätningarna gjordes dock

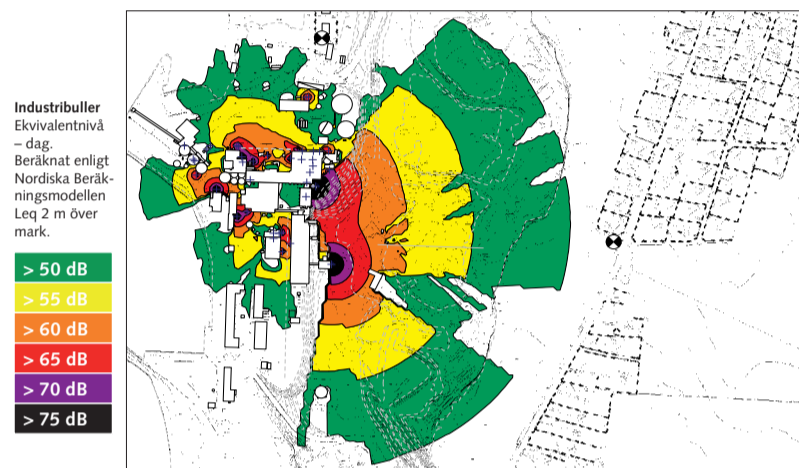
under normal drift och inte under den period när vi importerade klinker.

– Nu är vår egen ugn i gång igen och vi har för närvarande inga behov av att skeppa in klinker, fortsätter Tommy Pettersson. Därför är vår förhoppning att damning inte längre ska vara ett problem. Skulle det dock bli aktuellt någon gång framöver, kommer vi givetvis att dels informera våra grannar och dels vidta åtgärder för att begränsa besvären.

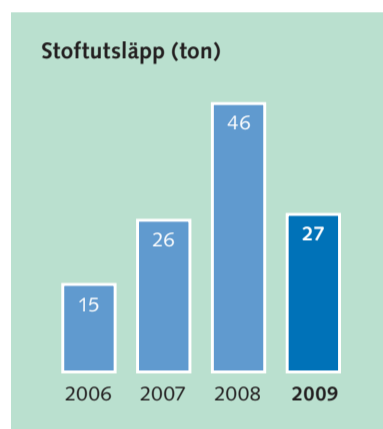
Åtgärdsprogram för buller

Även buller från fabriken kan upplevas som störande för omgivningen. Vi har därför genomfört ett projekt för att minska bullret.

– Innan bullerprojektet startade låg ljudnivån vid de närmaste bostäderna på 50-55 decibel nattetid, berättar Urban Kristoffersen, kvalitets- och processutvecklare på Cementa i Degerhamn. I dag, efter genomförda åtgärder, ligger ljudnivån på 46-47 decibel, vilket upplevs som en halvering av ljudnivån. Med de planerade åtgärderna för 2010 kommer ljudnivån ligga under 45 decibel.

Bilden är ett exempel på hur bullernivån varierar runt fabriken under dagtid och är en del av underlaget för att minska bullret.

Vi har strikta riktlinjer för ökad säkerhet vid arbete på hög höjd.

Prioritera hälsa och säkerhet

Vi har en nollvision vad gäller olyckor, arbetsskador och arbetsrelaterad sjukdom.

Att erbjuda en säker arbetsplats är centralt för oss och vi anstränger oss därför hela tiden för att bli ännu bättre och för att minska riskerna.

Vi arbetar ständigt för att minska säkerhetsriskerna i vår verksamhet och har under flera år givit arbetsmiljöarbetet högsta prioritet.

– Samarbetet mellan skyddsombuden och arbetsledningen fungerar mycket bra och säkerhetstänkandet är högt hos våra anställda, berättar Tommy Pettersson, personal-, hälso- och säkerhetsansvarig. Som ett resultat av det hade vi inga olyckor som ledde till sjukfrånvaro under 2009, men ofta är det små marginaler mellan ett mindre tillbud och en olycka som leder till sjukfrånvaro, vilket förklarar varför olycksstatistiken kan variera från år till år, fortsätter Tommy Pettersson.

Under 2009 har vi, förutom det normala arbetet med skyddsronder, genomfört ett antal särskilda åtgärder. Alla jobb som ska utföras prövas i en säkerhetsgenomgång, en så

kallad "Safety Job Analysis", innan arbetet sätts igång. I denna genomgång identifieras risker och medarbetaren tänker igenom hur hon eller han kan undvika riskfyllda moment.

– När vi inför nya system i fabriken, införs de steg för steg eftersom det är mycket viktigt att alla medarbetare får förståelse för systemen och kan växa in i dem, förklarar Tommy Pettersson.

Alla våra anställda har varselkläder för att synas bättre. Vi arbetar också med att införa HeidelbergCement-koncernens riktlinjer för arbete på hög höjd, och inom ramen för det ska vi nu, tre år efter grundutbildningen, repetitionsutbilda behörig personal. Vi har även utbildat två medarbetare för besiktning av utrustning. Därtill genomförde vi under 2009 runt 1 700 utbildningstimmar för våra medarbetare, och en stor del av dessa berörde arbetsmiljö direkt eller indirekt.

Vår förhoppning är att vi genom dessa åtgärder även fortsättningsvis kan ha en låg skadefrekvens i vår verksamhet.

Attraktiv arbetsgivare och god samhällsmedborgare

Vi vill vara en attraktiv arbetsgivare för potentiella såväl som befintliga medarbetare, och vi deltar i och bidrar till aktiviteter i lokalsamhället.

Cementa i Degerhamn stöder den lokala hembygdsföreningen.

Kvalificerade och engagerade medarbetare är en avgörande framgångsfaktor i en allt mer globaliserad ekonomi. Vi arbetar för att säkra framtida arbetskraft och för att bli attraktivare bland unga potentiella medarbetare. Det är även viktigt för oss att visa engagemang i det lokala samhället.

Att rekrytera kompetenta medarbetare är en viktig del av fabriken's arbete med att behålla sin konkurrenskraft.

– Vi ser positivt på en ökad samverkan med skolor och universitet i regionen, säger Tommy Pettersson, personal- och hälsa och säkerhetsansvarig på Cementa i Degerhamn.

Vi samarbetar med Linnéuniversitetet och erbjuder praktikplatser. Under senare år har även flera elektriker från gymnasieutbildningar gjort sin praktik hos oss, fortsätter Tommy Pettersson.

Stöd till lokala föreningar

Cementa i Degerhamn stöder på olika sätt lokala verksamheter i enlighet med HeidelbergCements koncernpolicy. Exempel på detta är hembygdsföreningen, idrottsklubbar samt båtklubben med dess gästhamn.

– För oss är det viktigt att vara en del av samhället och utvecklingen av det, förklarar Tommy Pettersson. Genom att stödja lokala föreningar blir vi mer synliga i samhället och bland närboende, vilket underlättar för oss i dialogen med våra intressenter. Vi vill att de närboende ska känna förtroende för oss. Ett engagemang i lokalsamhället är ett sätt för oss att vårda detta förtroende, avslutar Tommy Pettersson.

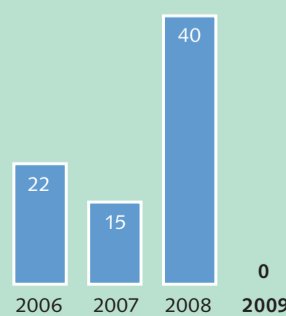
"Traineeprogrammet gav mig nya kunskaper och kontakter"

Kenta Jonsson är utbildad maskiningenjör vid högskolan i Kalmar. Han har flerårig erfarenhet inom handelsområdet, men bestämde sig för att byta inriktning och sökte sig efter avslutad examen till HeidelbergCements tekniska traineeprogram.

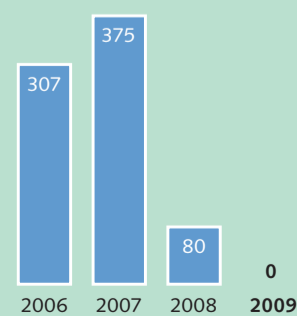
– Jag trivs väldigt bra inom HeidelbergCement. Traineeprogrammet gav mig en god inblick i koncernen och ett bra kontaktnät, berättar Kenta Jonsson. Jag har dagligen användning för de kunskaper jag fick, framförallt inom projektledning och ledarskap. I dagsläget arbetar jag som ansvarig för avdelningen för underhållsplanering vid Cementa i Degerhamn. Det känns väldigt kul att få jobba på en fabrik som är så lokalt förankrad både vad det gäller kultur och historia, fortsätter Kenta Jonsson.

Skadefrekvens
(olyckor med frånvaro per 1 000 000 arbetade timmar)

Omfattning av personskador
(sjukfrånvarodagar per 1 000 000 arbetade timmar)

Cementa Degerhamn

Cementa AB tillverkar cement i Sverige och säljer det i lösvikt. Säckad cement och betongblandningar i säck tillhandahålls i byggvaruhandeln. Degerhamnfabriken är en av Cementas tre cementfabriker och har varit i bruk sedan 1888. Det är den enda fabriken i Sverige som tillverkar lågalkalisk anläggningcement. Distribution sker huvudsakligen med sjötransport till den svenska marknaden. Cementa ingår i den internationella byggmaterialkoncernen HeidelbergCement.

Cementtillverkning är en storskalig och avancerad process. Driften kräver högteknologisk produktionsutrustning och moderna övervakningssystem. Cement framställs ur en blandning av kalksten och lermineral, som krossas och mals till ett torrt pulver. Pulvret bränns i stora roterande ugnar där temperaturen är cirka 1 400 °C. Under bränningen omvandlas pulvret till glashårda mineral som liknar porslin och kallas klinker. Klinkern mals sedan tillsammans med lite gips till ett grått pulver – cement.

På Degerhamnfabriken arbetar omkring 75 personer varav fem är kvinnor. Kapaciteten är 1 000 ton per dygn vilket motsvarar cirka 315 000 ton per år.

Samarbeten för en hållbar framtid

Cementa är en aktiv samarbetspartner inom byggbranschen och byggmaterialbranschen. Här arbetar vi med att utveckla och förmedla kunskap på områden som mekanisk hållfasthet och stabilitet, säkerhet i händelse av brand, skydd mot buller samt energiekonomi och värmelagring. Genom samverkan kan vi effektivare behandla frågor som är av gemensamt intresse i branschen och på så sätt bidra till ökad kunskap inom hållbarhet. Bland annat är vi medlemmar i:

- Industrins Byggmaterialgrupp – en branschförening inom Svenskt Näringsliv som verkar för samverkanslösningar med samhället.
- Svenska Betongföreningen – en sammanslutning av personer, firmor, institutioner och verk, som vill främja teoretisk och praktisk betongteknik.
- Betongvaruindustrin – en branschförening för företag som tillverkar och/eller monterar betongprodukter.
- Svenska Fabriksbetongföreningen – branschorganisation för Sveriges fabriksbetongföretag.
- Utmärkt! Samhällsbyggande – utvecklingsprogram för samhällsbyggnadssektorn där Cementa deltar som en så kallad förbättringsagent i rollen som ledande i utvecklingen av betongbyggandet i Sverige.

Vi samverkar även med universitet och högskolor i gemensamma projekt.

Produktions- och miljödata		
	2008	2009
Produktion		
Klinker (ton)	303 283	276 064
Cement (ton)	329 565	311 458
Material		
Kalksten (ton)	434 812	382 194
Tillsatsmaterial (ton)	86 840	75 899
varav alternativa material (%)	16	20
Bränsle – viktbaserat		
Fossila bränslen (ton)	44 050	32 376
Alternativa bränslen (ton)	10 008	11 416
Bränsle – energibaserat		
Fossila bränslen (%)	79	70
Fossila alternativa bränslen (%)	20	27
Biobaserade alternativa bränslen (%)	1	3
Energianvändning		
Direkt energi (MJ/ton klinker)	4 610	4 360
Indirekt energi (kWh/ton cement ekv)	122	120
Utsläpp		
CO ₂ (kg/ton cement)	844*	782*
CO ₂ (kg/ton klinker)	917	882
CO ₂ (ton)	278 078	243 551
NO _x (ton)	456	422
SO ₂ (ton)	2	8
Stoft (ton)	46	27
HCl (ton)	2	3
Kviksilver (kg)	4	4
Dioxiner (g)	0,06	0,03
Avfall		
Deponi (ton)	12 850	3 804
Övrigt avfall (ton)	218	114
Ekonomiska data		
Miljöinvesteringar (MSEK)	3,32	11,60
Kostnader och garantiavsättningar för återställande av täkter (MSEK)	0,10	0,93
* Påverkas av eventuella förändringar i klinkerlager samt klinkerimport/export		
Sociala data		
	2008	2009
Olycksfall & frånvaro		
Olycksfall med frånvaro	5	0
Olycksfall utan sjukfrånvaro	11	5
Arbetsjukdomar	0	0
Sjukfrånvarodagar	10	0
Utbildning		
Utbildningstimmar per anställd (tim)	18	24
Utbildningskostnad per anställd (SEK)	7 623	7 455

Cementa arbetar på ett miljöanpassat sätt med målsättningen att industri, människor och naturvärden ska samexistera i ett hållbart samhälle i en levande bygd. Vår policy är att ha en öppen dialog med kringboende och myndigheter. Välkommen att kontakta oss med synpunkter och frågor!

Utsikt

Adress: Cementa AB, Degerhamnsvägen 44, 380 65 Degerhamn

Telefon: 0485-56 19 00

E-post: sustainability@heidelbergcement.se

Webb: www.cementa.se

Tryck: Wallin & Dalholm Boktryckeri AB

CEMENTA
HEIDELBERGCEMENTGroup